

З.Грибіненко О. М. Міжнародна економічна безпека: оцінка сучасного середовища, глобальні тренди та ризик-фактори / О. М. Грибіненко. Економічний простір. 2019. № 149. С. 19-39.

УДК 338.43:339.9

Пузирьова П. В., д.е.н., проф.
Київський національний університет
технологій та дизайну

РОЗВИТОК БІОЕКОНОМІКИ У ФОКУСІ МІЖНАРОДНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Біоекономіка охоплює сукупність видів економічної діяльності, що базуються на використанні відновлюваних біологічних ресурсів, біотехнологій та інноваційних рішень для виробництва продукції, енергії та послуг. У глобальному вимірі її розвиток визначається такими ключовими трендами: декарбонізація економіки; перехід до циркулярних моделей виробництва; інтеграція біотехнологій у промисловість; розвиток біоенергетики та агробіотехнологій; цифровізація біоекономічних процесів.

Міжнародні інтеграційні процеси виступають каталізатором розвитку біоекономіки через формування спільного інституційного середовища, гармонізацію стандартів, створення транснаціональних інноваційних мереж та фінансову підтримку досліджень і розробок. Зокрема, в рамках європейської інтеграції важливу роль відіграють такі ініціативи, як Green Deal, Horizon Europe, Bioeconomy Strategy, які визначають стратегічні орієнтири переходу до сталого біоорієнтованого розвитку. Інтеграція у міжнародний біоекономічний простір сприяє: залученню інвестицій у біотехнологічні проекти; розвитку інноваційної інфраструктури; підвищенню ефективності використання природних ресурсів; формуванню нових глобальних ланцюгів доданої вартості; зміцненню продовольчої та енергетичної безпеки. Для України біоекономіка є одним із перспективних напрямів економічного розвитку, враховуючи значний аграрний потенціал, наявність біоресурсів та можливості впровадження інновацій у агропромисловому комплексі. Водночас розвиток біоекономіки в Україні стримується низкою проблем, серед яких: недостатній рівень інвестицій у наукові дослідження; слабка інтеграція науки і бізнесу; недосконалість нормативно-правового забезпечення; обмежений доступ до міжнародних фінансових програм; технологічна відсталість окремих секторів.

У контексті міжнародної інтеграції ключовими напрямками розвитку біоекономіки в Україні є: гармонізація законодавства з нормами ЄС у сфері біоекономіки та сталого розвитку; розвиток інноваційних кластерів та біоекономічних хабів; активізація участі у міжнародних науково-дослідних програмах; стимулювання розвитку біоенергетики та переробки біомаси; впровадження цифрових технологій у біоекономічні процеси [1-2].

Таким чином, розвиток біоекономіки у фокусі міжнародних інтеграційних процесів є ключовим чинником формування інноваційної, екологічно збалансованої та конкурентоспроможної економіки. Для України важливим є формування ефективної державної політики у сфері біоекономіки, активізація міжнародного співробітництва та впровадження інноваційних підходів до використання біологічних ресурсів. Реалізація цих заходів сприятиме сталому розвитку економіки, підвищенню рівня екологічної безпеки та інтеграції України у світовий економічний простір.

Література

1. Балян А. В. Біоекономіка – перспективний вектор реалізації сучасної інноваційної політики держави / А. В. Балян, Ю. М. Носенко, О. М. Нечипоренко, Л. М. Сінельник. Економіка: регіональний розвиток та інновації. 2025. № 5. С. 16-25.

2. Пашкевич М. С. Визначення завдань сталого розвитку підприємства в умовах європейської моделі біоекономіки / М. С. Пашкевич, Г. Лі. Проблеми економіки. 2021. № 4. С. 134-140.

УДК 330.341.1:338.2:339.9:502

Заріцька Н. М, к.е.н., доц.
Київський національний університет
технологій та дизайну

БІОЕКОНОМІЧНІ ВЕКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

В сучасному світі особливого значення набуває біоекономіка як нова парадигма економічного зростання, що базується на раціональному використанні біологічних ресурсів, впровадженні інноваційних біотехнологій та формуванні замкнених циклів виробництва. Для підприємств, інтегрованих у міжнародні економічні відносини, підвищення економічної ефективності дедалі більше залежить не лише від фінансових і виробничих чинників, але й від здатності адаптуватися до екологічних стандартів, вимог ESG, цифрових платформ та біоорієнтованих бізнес-моделей. Водночас в Україні, в умовах євроінтеграції, актуалізується потреба у формуванні нових стратегічних підходів до управління підприємствами з урахуванням біоекономічних векторів розвитку [1-4].

Отже, біоекономіка розглядається як інтегрована система взаємодії економічних, екологічних та соціальних процесів, спрямована на забезпечення сталого використання природних ресурсів [1; 3]. У контексті міжнародної інтеграції біоекономіка виступає важливим інструментом підвищення конкурентоспроможності підприємств за рахунок впровадження інновацій, підвищення ресурсної ефективності та відповідності глобальним стандартам.